

NORGES SPORTSSKYTTERFORBUND
Postboks 5000
0840 OSLO

Saksbehandler, innvalgstelefon
Torunn Slettemark Hovden, 22003634

Vedtak om tillatelse til tiltak på forurenset grunn for Norges sportsskytterforbund – Løvenskiold riflebaner på Løvenskioldbanen i Bærum

---

Norges sportsskytterforbund får tillatelse etter forurensningsloven til å anlegge, vedlikeholde og tette tre voller på Løvenskiold riflebaner. Tillatelsen med tilhørende vilkår følger vedlagt.

Statsforvalteren fatter vedtak om gebyr på kr 45 600,- for behandling av saken.

Vedtaket om tillatelse og gebyrfastsettelse kan påklages innen 3 uker.

Vi viser til søknad fra Norges sportsskytterforbund (NSF), mottatt 11.02.2025, og sakens øvrige dokumenter.

Kort om bakgrunnen for saken

Dere (NSF) har søkt om å anlegge tre voller på området for riflebaner på Løvenskioldbanen. To av disse skal fungere som sikkerhetsvoller og den tredje som kulefangervoll.

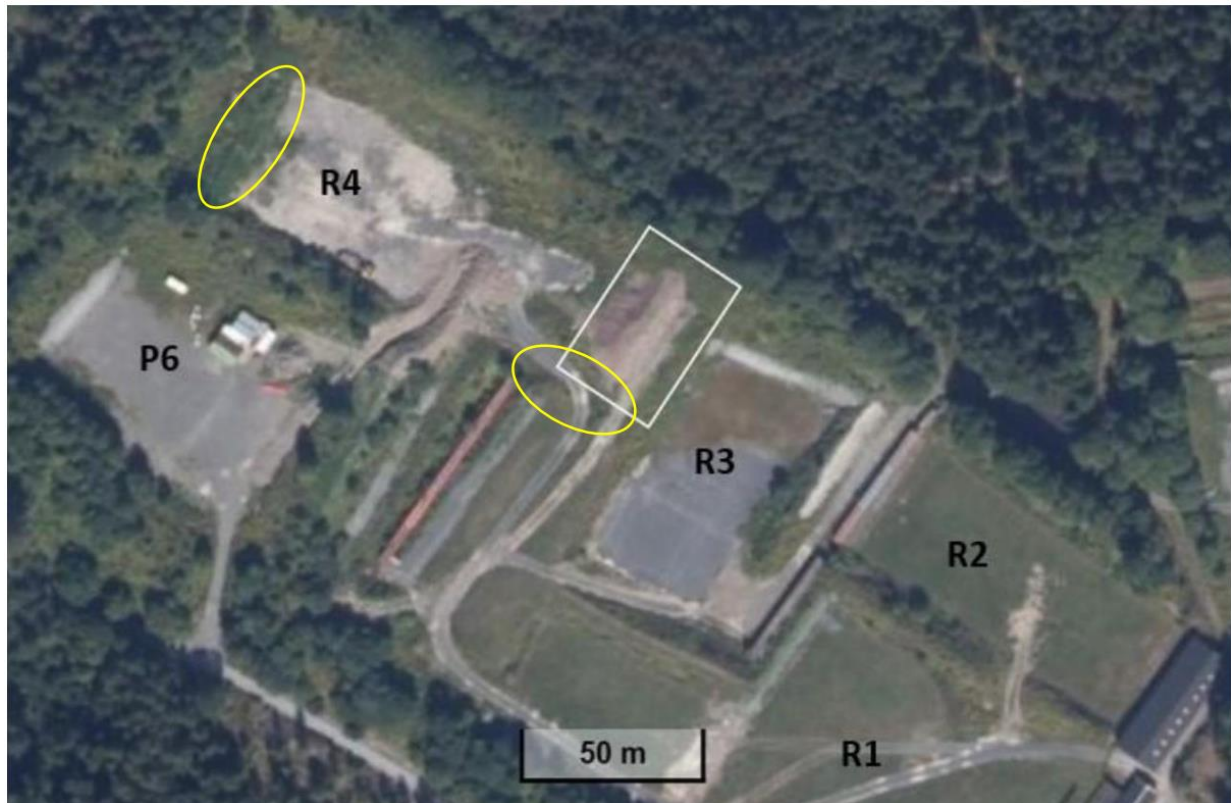
Det er påvist forurenset grunn over hele området, og tiltakene faller dermed i utgangspunktet inn under virkeområdet til forurensningsforskriften kapittel 2 om terrenginngrep i forurenset grunn, som kommunen er myndighet for.

Den 03.02.2025 delegerte Miljødirektoratet myndigheten for å følge opp planlagte bygge- og gravearbeider i forurenset grunn på Løvenskioldbanen til Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus. Det innebærer at bestemmelsene i forurensningsforskriften kapittel 2 ikke lenger gjelder for dette anlegget, at de aktuelle tiltakene skal følges opp av oss i tråd med bestemmelsene i forurensningsloven og at tiltakene er søknadspliktige etter forurensningsloven § 11 siden de kan medføre forurensning.

Søknad

Dere har søkt om å anlegge tre voller i tilknytning til baneområdene som betegnes som R3 og R4 på Løvenskioldbanen (se figur 1): Voll 2a, voll 2b og voll 3. Voll 2a og 2b, som skal knyttes sammen i en 90 graders vinkel, skal fungere som sikkerhetsvoller slik at bane R4 kan være sikker for bruk i de tilfeller der det også skytes på bane R2. Voll 3 i vestenden av bane R4 er en gammel kulefangervoll som dere av sikkerhetshensyn ønsker å heve med 1 meter.

Figur 1. Oversiktsbildet viser plasseringen av de ulike riflebanene på Løvenskioldbanen. Hvit firkant markerer voll 2a. Den gule sirkelen som overlapper med voll 2a markerer voll 2b. Den gule sirkelen i vestenden av R4 markerer voll 3. Mellom R2 og R3 ligger voll 1, som ikke er omfatta av denne søknaden. Figuren er hentet fra deres søknad til Bærum kommune om dispensasjon fra markalova (29.02.2024), ført i pennen av Ræder Bing advokatfirma.

Voll 2a ble anlagt allerede i 2022. Massene til denne ble hentet fra leirduebanen og består for det meste av gamle leirduer og rester fra haglpatroner. Dere fikk utarbeidet en rapport av Asplan Viak med miljøteknisk grunnundersøkelse, risikovurdering og tiltaksplan for denne vollen etter den ble etablert (rapport datert 24.05.2024). Målingene viser at massene er svært forurensede av PAH-forbindelser og delvis også av bly. Det er påvist verdier av benzo[a]pyren og bly som overskrider grenseverdiene for tilstandsklasse 5¹. Analyser av toppmassene som er brukt til tildekking av vollen, viser konsentrasjoner av benzo[a]pyren tilsvarende tilstandsklasse 2, altså lettere grad av forurensning. Asplan Viak anbefaler i rapporten at vollen blir liggende, men at den sikres med tettere og tjukkere topptetting for å hindre spredning av forurensning.

Til vedlikehold av voll 3 og etablering av voll 2b planlegger dere å bruke ikke-forurensede masser.

¹ Jf. Helsebaserte tilstandsklasser (TA2553), Miljødirektoratet

Det fysiske omfanget av de omsøkte vollene er, ifølge rammetillatelsen fra Bærum kommune (basert på tegninger og situasjonsplan som vedlagt søknaden):

- Voll 2a: høyde inntil 3,96 meter over eksisterende terreng, bredde 13,37 meter og lengde 54,79 meter
- Voll 2b: høyde inntil 7,00 meter over eksisterende terreng, bredde 16,5 meter og lengde 66,47 meter (inkludert del av jordvoll 2a)
- Voll 3: høyde inntil 3,90 meter over eksisterende terreng, bredde 12,15 meter og lengde 60,2 meter.

Østlige ende av jordvoll 2a søkes oppført inntil sydlige ende av jordvoll 2b, slik at de to vollene danner en vinkel.

Saksgang

Statsforvalteren behandler søknader i samsvar med forurensningsforskriften kapittel 36 om behandling av tillatelser etter forurensningsloven.

Korrespondanse

Under følger en oversikt over korrespondansen i saken.

Dato	Hva	Avsender
07.02.2025	Orientering om delegering av myndighet for terrenginngrep på Løvenskioldbanen	Statsforvalteren
11.02.2025	Søknad om etablering av voller	NSF
14.02.2025	Forvaltningsmelding, ber om ytterligere opplysninger	Statsforvalteren
27.02.2025	Ytterligere opplysninger	NSF

Forhåndsvarsling av søknaden

Saken har blitt behandlet av Bærum kommune, som 09.01.2025 ga rammetillatelse etter plan- og bygningsloven kap. 20 til oppføring av de tre vollene. I det samme brevet ga også kommunen dispensasjon fra markalovens forbud mot anleggstiltak i Marka. I forbindelse med kommunens håndtering av saken, og kommunens håndtering av en annen voll i vestenden av riflebanen R2 (voll 1, som fikk rammetillatelse 26.09.2024), har Folkeaksjonen mot skytestøy fra Løvenskioldbanen (ved KConsult) og Løvenskioldbanens nærmeste nabo (Fredrik Sigurd Michelet) gitt uttalelser til kommunen. Disse uttalelsene ble også sendt direkte til oss.

I etterkant av at myndigheten for bygge- og gravearbeider i forurenset grunn på Løvenskioldbanen ble delegert til oss, sendte vi et brev til de berørte grunneierne (07.02.2025) der vi orienterte om delegeringa. I dette brevet opplyste vi også om at de planlagte tiltakene (voll 2a, 2b og 3) var søknadspliktige og krever tillatelse etter forurensningsloven.

Søknaden har ikke vært på høring til berørte parter eller blitt offentlig kunngjort, da dere (NSF) og berørte parter (naboer) allerede på annen måte har fått kjennskap til at vedtak skal treffes og har hatt rimelig foranledning og tid til å uttale dere, jf. forurensningsforskriften § 36-9 første ledd, bokstav c.

Uttalelser

I dette avsnittet gjengis en oppsummering av uttalelsene som vi har mottatt i saken. Uttalelsene er sendt av nærmeste nabo Fredrik Sigurd Michelet, som bor på Skytterkollen (gbnr. 32/49), og KConsult ved Knut Søråas. KConsult sin uttalelse er laget i samarbeid med Folkeaksjonen mot skytestøy fra Løvenskioldbanen.

Flere av uttalelsene dreier seg om vedlikehold (høydejustering) av kulefangervollen i vestenden av 100-meters-riflebanen (voll 1 ved bane R2), og altså ikke direkte om vollene som er omsøkt i den aktuelle søknaden. Vi tar likevel disse uttalelsene med, siden de er relevante også for denne saken.

Uttalelser fra nærmeste nabo – Fredrik Sigurd Michelet

Under følger sammendrag av hver av de ni uttalelsene Michelet har sendt oss, i kronologisk rekkefølge etter når brevene er datert. Gjentakelser fra tidligere brev blir ikke referert dobbelt, og det er kun de delene av uttalelsene som er relevante for denne saken som er referert.

18. april 2024

Michelet skriver at han ikke prinsipielt har innvendinger mot vedlikehold og reparasjoner av baneelement på Løvenskioldbanen så lenge dette skjer innenfor gjeldende lover og regler. Hans eiendom forsynes med drikkevann fra en grunnvannsbrønn som henter vann fra 60 meters dyp, og han er bekymret for den risikoen grunnarbeidene på riflebanene fører til forurensning av drikkevannet. Han påpeker at mekanisk påvirkning fra anleggsmaskiner vil forstyrre eksisterende voller og området rundt, med et potensiale for å påvirke grunnvannet negativt.

Michelet viser til at Bærum kommune har sørget for geologiske undersøkelser som viser at grunnvannstrømmen i området går fra vest mot øst, altså fra pistol- og geværbanene mot Skytterkollen.

Vedlagt uttalelsen er en oppsummering av analyseresultater av bly målt i grunnvannsbrønnen fra 2014 til 2024. Disse er nærmere omtalt under avsnittet *Beskrivelse av nærliggende vannforekomster* lenger ned i dette brevet.

Michelet ønsker en garanti for at tiltakshaver skal bære alle/ubegrensede utgifter for mulige skader på brønnen hans som følge av tiltakene. Samtidig vil han ikke godta tiltakene før vårt endelige vedtak om tiltak for å hindre spredning av forurensning fra Løvenskioldbanen foreligger (egen sak). Som et alternativ til dette, fremmer han et forslag til Bærum kommune om at de kobler Skytterkollen til offentlig vann-nett.

24. juni 2024

Michelet gjengir et utklipp fra Asplan Viak sin tiltaksplan som gjelder opprydding av forurenset grunn på leirduebanen (rapport datert 30.11.2023). Her står det at graving i løsmasser kan øke faren for forurensning av grunnvann i fjell (s. 26 i nevnte tiltaksplan).

11. juli 2024

Michelet refererer til en uttalelse fra en hydrogeolog i Sweco i 2014, som ifølge en tidligere ansatt ved Vann og avløp i Bærum kommune sa at grunnvannsretningen i det aktuelle området er mot sydøst. Han refererer også til en uttalelse fra LINK Arkitektur (som på vegne av NSF søkte om høydejustering av den nevnte voll 1 den 19.03.2024) om at graving i kulevullen ikke anses å være en risiko for forurensning i borebrønnen på Skytterkollen. Michelet skriver at dette er i strid med fakta.

5. september 2024

Michelet refererer til Knut Søråas, som ifølge Michelet har uttalt at tilkjøring og arrondering av anslagsvis 5 700 tonn masse til voll 1 trolig vil føre til setninger i grunnen, og at vannveiene dermed forandres på en uforutsigbar måte. Videre at en ikke kan regne med at disse forandringene forsvinner eller reverseres når tiltaket er gjennomført, og at det derfor ligger en latent fare for forringelse av drikkevannsbrønnen og grunnvannet generelt i form av økt blyinnhold.

9. september 2024

Michelet protesterer mot gjennomføring av tiltak i voll 2a, 2b og 3 og skriver at gjennomføring av disse tiltakene ikke er forenlige med kravene i forurensningsforskriften § 2-5.

25. september 2024

Michelet gjentar at gjennomføring av tiltak i voll 2a, 2b og 3 ikke er forenlige med kravene i forurensningsforskriften § 2-5.

15. oktober 2024

Brevet er en reaksjon på at kommunen 26.09.2024 ga rammetillatelse til oppføring av voll 1, og Michelet gjentar at tiltak på riflebanen ikke er forenlige med kravene i forurensningsforskriften § 2-5.

31. oktober 2024

Michelet trekker sin protest mot kommunens rammetillatelse datert 26.09.2024 tilbake, på bakgrunn av at NSF har dekket kostnadene til et rensesystem som renser drikkevannet fra grunnvannsbrønnen for bly og andre tungmetall.

10. mars 2025

Michelet setter et utdrag fra Asplan Viak sin tiltaksplan for vollen (24.05.2024) opp mot to utdrag fra Bærum kommunes høringssvar (datert 29.04.2024) på tiltaksplanen for leirduebanen (Asplan Viak, 30.11.2023). Utdraget fra tiltaksplanen for vollen handler om at det ikke er forventet noen risiko for at sigevann fra voll 2a skal komme i kontakt med eller påvirke grunnvannet. Utdragene fra kommunens høringssvar handler om at Asplan Viak beskriver økt risiko for forurensning av grunnvann ved tiltaksgjennomføring (altså oppryddingstiltak på leirduebanen, vår merknad), og at vannforskriften stiller krav om at inngrep og tiltak som kan påvirke vannforekomster ikke skal forringe tilstanden i disse.

Uttalelse fra KConsult ved Knut Søråas

KConsult ved Knut Søråas sendte 31.05.2024 en uttalelse om høydejusteringa av voll 1 i vestenden av 100-meters-riflebanen (bane R2) til Bærum kommune og til oss. KConsult påpeker at undersøkelsene som er gjort på riflebanen (på overflaten og 10 cm i dybden) ikke er grundige nok, sett i lys av de store massetilførslene og -forflytningene som har vært på banene, og uttalelser om at 2/3 av blyforurensningen på baneanlegget ligger på pistol- og riflebanene. KConsult anslår at den samlede vekta som grunnen skal bære blir 2,5 ganger så stor som vollen utgjør (utgjorde) før tiltak. Grunnen har ukjent bærekraft, skriver KConsult, fordi det ikke er kjent hva den består av, og bevegelser i grunnen kan forårsake at forurensninger – som ikke er kartlagt – kan lekke ut både til grunnvann og drikkevannsbrønn. KConsult konkluderer at det ikke kan tilføres nye masser i et forurenset område før det er grundig kartlagt og det foreligger en analyse av konsekvensene. Han skriver også at tiltaket med vedlikehold av vollen ikke må ses på separat, men behandles som en integrert del av sakskomplekset med forurensningen på Løvenskioldbanen for øvrig.

Bedriftens kommentar til uttalelsene

Vi har ikke sendt uttalelsene til dere for kommentar. Årsaken til dette er at samtlige uttalelser, med unntak av den siste fra Fredrik Michelet (datert 10.03.2025) er av eldre dato enn søknaden deres, og vi har grunn til å tro at dere er blitt gjort kjent med uttalelsene på annen måte (blant annet ved at dere har vært mottaker og kopimottaker av mange av dem). Vi legger derfor til grunn at dere kjenner til og har tatt høyde for alle uttalelser i deres søknad til oss.

Lovgrunnlag og myndighet

Lovgrunnlag

De aktuelle terrenginngrepene krever tillatelse etter forurensningslovens bestemmelser, jf. forurensningsloven § 11.

Forurensningsloven

Når Statsforvalteren vurderer om tillatelse til forurensende virksomhet skal gis, og eventuelt på hvilke vilkår, skal vi legge vekt på de forurensningsmessige ulempene ved tiltaket sammenholdt med fordeler og ulemper tiltaket for øvrig vil medføre, jf. forurensningsloven § 11 siste ledd. I vurderingen vil vi særlig ta i betraktning i hvilken grad den omsøkte virksomheten er akseptabel sett i lys av forurensningslovens formål og retningslinjer i §§ 1 og 2.

Vannforskriften

Vannforskriften inneholder forpliktende miljømål om at alle vannforekomster skal oppnå god kjemisk og økologisk tilstand innen 2021 med mindre det er gitt unntak med hjemmel i forskriften § 9 eller § 10. Tiltak som medfører fare for forurensing av vann skal derfor vurderes i henhold til vannforskriften. Formålet er å beskytte og om nødvendig forbedre miljøtilstanden i alle elver, innsjøer, grunnvann og kystnære områder.

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldlovens forvaltningsmål i §§ 4 og 5 ligger til grunn for Statsforvalterens myndighetsutøvelse. Videre skal prinsippene i §§ 8 til 12 om blant annet kunnskapsgrunnlag, føre-var-tilnærming og samlet belastning legges til grunn som retningslinjer når Statsforvalteren treffer beslutninger som berører naturmangfold.

Nasjonalt prioriterte stoffer

Statsforvalteren har et mål om å kontinuerlig redusere utslipp av nasjonalt prioriterte stoffer ([Den norske prioritetslista - miljodirektoratet.no](https://www.miljodirektoratet.no)) med mål om at utslipp av slike stoffer blir stanset.

Forurensningsmyndighet

Statsforvalteren har behandlet saken som rett forurensningsmyndighet for bygge- og gravesaker i forurenset grunn på gbnr. 32/50 på Løvenskioldbanen, jf. delegering fra Miljødirektoratet datert 03.02.2025.

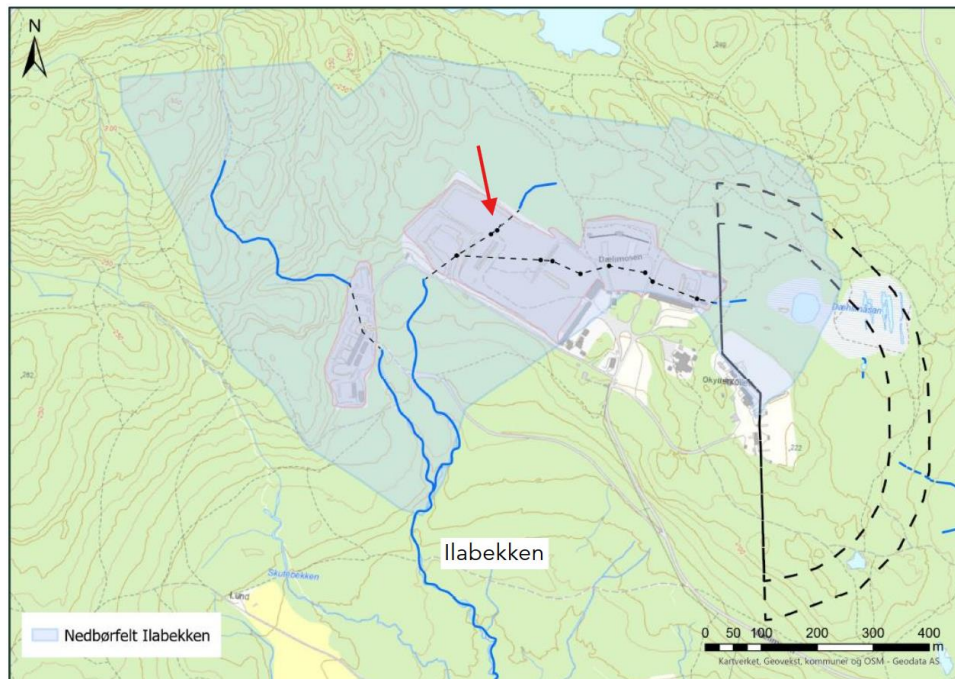
Faktagrunnlag

Beskrivelse av nærliggende vannforekomster og overvåking

Den nærmeste resipienten for overflatevann fra tiltaksområdet er en sidebekk som renner videre til Ilabekken (vannforekomst-ID 008-148-R). Denne sidebekken mottar store deler av overflateavrenningen fra skytebanene, og noe avrenning fra skogsområdene bakenfor (Figur 2). Ilabekken er på Vann-nett beskrevet med vanntypenavn *Små, moderat kalkrik, klar* og har moderat

økologisk tilstand og dårlig kjemisk tilstand. Den største påvirkningen antas å være diffus avrenning fra Løvenskioldbanen, med bly som en av de viktigste forurensningene. Miljømålet for Ilabekken er at god kjemisk og god økologisk tilstand skal oppnås innen 2022-2027.

Figur 2. Nedslagsfeltet til Ilabekken omfatter pistol-, rifle og vestre del av leirduebanene. Tiltaksområdet er markert med rød pil. Det er etablert et drensssystem under riflebanene (stiplede linjer). Figuren er hentet fra Asplan Viaks rapport "Vurdering av strakstiltak mot spredning av blyforurensning ved Løvenskiold skytebane (31.01.2024) s. 26. Pila er vår markering.

Ilabekken går i samløp med Øverlandselva ved Nordli og fortsetter i samløp videre som vannforekomsten Øverlandselva (vannforekomst-ID 008-149-R). Øverlandselva renner ut i Oslofjorden gjennom Sandvika. Ilabekken og Øverlandselva er del av de beskyttede områdene PA5670 – Haldenvassdraget til og med Glommavassdraget – Oslofjorden og PA5671 – Østlandet.

Under tiltaksområdet finnes grunnvann. I NGIs kartløsning for registrerte grunnvannsbrønner, GRANADA, er det registrert tre grunnvannsbrønner i området. Brønnene er mellom 40 og 70 meter dype og benyttes som drikkevannskilder. Asplan Viak påviste spor av tungmetaller i brønnene i 2016, men ikke over drikkevannskravene for metaller². Naboen på Skytterkollen (gbnr. 32/49) har tatt 40 vannprøver av sin brønn mellom 2014 og 2024 og analysert disse for innhold av bly. Antall målinger varierer fra null til tolv per år, og konsentrasjonene varierer fra 0,06 µg/l til 6,05 µg/l. Fem av de 40 målingene viser blykonsentrasjoner høyere enn 1 µg/l. Etter 2020 er den høyeste målte konsentrasjonen av bly på 0,34 µg/l. Drikkevannskravet for bly er < 10 µg/l.

Asplan Viak omtaler faren for spredning av forurensning til grunnvannet ved tiltaksgjennomføring i sin tiltaksplan³ og i dokumentet *Notat. Risikovurdering for spredning ved etablering av nye voller* (25.02.2025), som vi fikk tilsendt i etterkant av søknaden. Basert på høydemodeller og målt

² Miljøtekniske undersøkelser. Løvenskiold skytebane, 2023 (Asplan Viak, 04.10.2023)

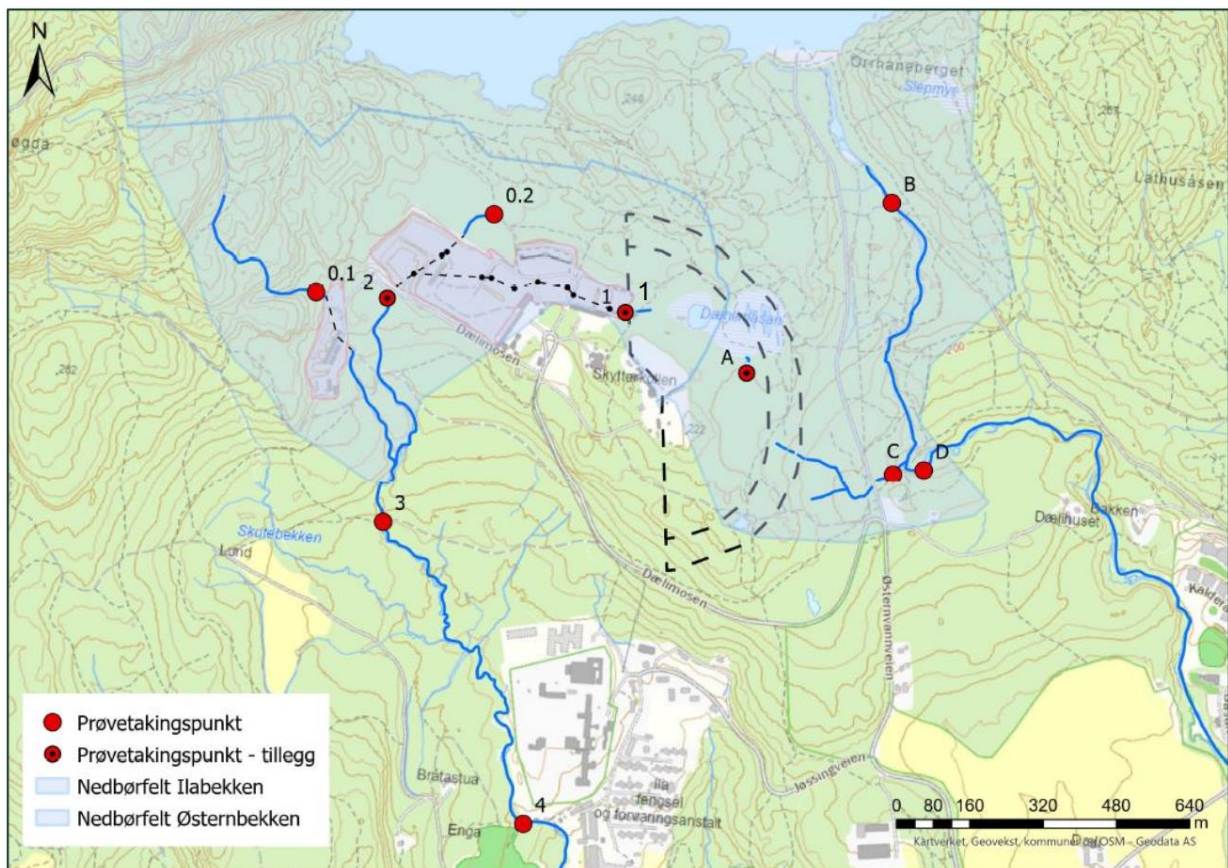
³ Miljøteknisk grunnundersøkelse, risikovurdering og tiltaksplan. Voll ved riflebanen (Asplan Viak, 24.05.2024)

grunnvannsnivå i en av brønnene, antar Asplan Viak at grunnvannsnivået ligger et stykke under fyllmassene på riflebanen, og dermed også under voll 2a, og skriver at sigevann fra denne vollen vil ha avrenning til bekken nedstrøms riflebanen. De forventer ikke at det er noen risiko for at sigevann fra de forurensede massene i voll 2a skal komme i kontakt med grunnvannet, eller påvirke grunnvannet. Om forurensningsfaren i forbindelse med etablering/vedlikehold av voll 2b og 3, skriver Asplan Viak at dette ikke medfører noen risiko for spredning, ettersom det ikke skal graves i eksisterende masser.

Overvåking etter vannforskriften

Ilabekken har etter pålegg fra oss blitt overvåket av Asplan Viak på vegne av NSF siden 2020, da det ble gravd ut avskjærende grøfter rundt nedslagsfeltet til leirduebanen og etablert rensedamper ved nedslagsfeltets to utløp til Østernbekken og Ilabekken. «Rensedam 1» (plassert ved punkt 1 i figur 3) renser vann fra leirduebanen som går til Ilabekken gjennom et olivinfilter, og er oppstrøms for riflebanene. Overvåkinga omfatter vannprøver, sedimentprøver og biologiske prøver (påvekstalger og bunndyr), og tre av prøvepunktene i overvåkingsprogrammet er i Ilabekken nedstrøms for tiltaksområdet (punkt 2, 3 og 4, figur 3).

Figur 3. Prøvepunkt 2, 3 og 4 er nedstrøms for tiltaksområdet. Figuren er hentet fra Asplan Viaks rapport "Vurdering av straktiltak mot spredning av blyforurensning ved Løvenskiold skytebane (31.01.2024) s. 29.

I den siste overvåkingsrapporten fra Asplan Viak (datert 21.03.2025) er resultatene fra hele perioden med overvåking oppsummert (2020–2024). I de følgende avsnittene presenteres overvåkingsresultatene for Ilabekken nedstrøms for tiltaksområdet i korte trekk.

Vannprøver

I hele overvåkingsperioden er det målt årlig maksimal konsentrasjon av filtrert bly og årgjennomsnitt av beregnet biotilgjengelig bly over fastsatte miljøkvalitetsstandarder i vanndirektivet (MAC-EQS⁴ på 14 µg/l og AA-EQS⁵ på 1,2 µg/l) i prøvepunkt 2, som er like nedstrøms for tiltaksområdet. Det er i tillegg målt årlige gjennomsnittlige konsentrasjoner av arsen i tilstandsklasse Moderat og sink i tilstandsklasse Dårlig i prøvepunkt 2. I 2021 og 2022 ble det målt gjennomsnittlig konsentrasjon av antimon over grenseverdien i drikkevannsforskriften i prøvepunkt 2.

Tilførsel av overvann fra andre områder fører til en rask uttynning, og tilstanden for metaller bedrer seg nedover i bekken for alle parameterne. Der bekken passerer Ila fengsel (punkt 4), har årgjennomsnitt av beregnet biotilgjengelig bly vært under vanndirektivets miljøkvalitetsstandard AA-EQS alle år siden 2020. I 2021, 2022 og 2023 var årlig maksimal konsentrasjon av filtrert bly også under vanndirektivets miljøkvalitetsstandard MAC-EQS, men i 2024 var denne målt til 14 µg/l, som altså tilsvarer øvre grense for MAC-EQS (og grensen mellom tilstandsklasse III og IV i Miljødirektoratets veileder *Klassifisering av miljøtilstand i vann* (02:2018)). Årgjennomsnitt for arsen, kobber og sink er i tilstandsklasse God ved Ila fengsel, og konsentrasjonen av arsen er under grenseverdien i drikkevannsforskriften.

Sedimentprøver

I 2021 og 2022 ble det tatt sedimentprøver i Ilabekken, og disse ble analysert for blant annet bly, kobber, sink, antimon, kvikksølv, arsen og PAH. Ned til ca. 400 meter nedstrøms for riflebanene ble det målt høyere konsentrasjoner av bly enn øvre grense for tilstandsklasse «svært dårlig»⁶. Ned til 600 meter nedstrøms for riflebanene tilsvarer blykonsentrasjonene dårlig tilstand, men ved Ila fengsel er alle metaller i tilstandsklasse svært god eller god.

Bunndyr og påvekstalger

Det ble tatt ut prøver av bunndyr i Ilabekken i 2020, 2021 og 2022, og prøver av påvekstalger i 2021. Prøvetakingsgrunnlaget er for lite til å kunne gi en korrekt vurdering av de biologiske forholdene i bekkefeltet, men resultatene fra bunndyranalysene viser generelt god økologisk tilstand for organisk belastning og svært god tilstand for forsuring ved prøve 3 og 4, ifølge Asplan Viak⁷. Ved prøvepunkt 4 er det svært god økologisk tilstand, og Asplan Viak vurderer at bunndyrene ved prøvepunkt 3 og 4 er lite påvirket av toksiske stoffer.

Beskrivelse av naturgrunnlaget

Dette avsnittet oppsummerer de artene som finnes langs Ilabekken som er registrert med nasjonal forvaltningsinteresse, og de naturtypene langs bekken som er registrert som verdifulle (KU-verdi). Informasjonen er hentet fra Miljødirektoratets database over natur- og friluftsområder i Norge, naturbase.

---

⁴ MAC-EQS er grenseverdien for akutte toksiske effekter ved korttidseksponering for vannlevende organismer, og tilsvarer øvre grense av tilstandsklasse III i Miljødirektoratets veileder *Klassifisering av miljøtilstand i vann* (02:2018).

⁵ AA-EQS er grenseverdien for kroniske effekter ved langtidseksponering for vannlevende organismer, og tilsvarer den øvre grensen for klasse II i Miljødirektoratets veileder *Klassifisering av miljøtilstand i vann* (02:2018).

⁶ Jf. *Grenseverdier for klassifisering av vann, sediment og biota* M-608 (Miljødirektoratet 2016)

⁷ *Vurdering av strakstiltak mot spredning av blyforurensning ved Løvenskiold skytebane. Årsrapport 2022 og 2023* (Asplan Viak 2024, side 49 og 71)

Langs Ilabekken nedstrøms for riflebanene og oppstrøms for Ila fengsel, er det registrert nubbestarr (*Carex loliacea*, nær trua art), veikstarr (*Carex disperma*, sårbar art), storrapp (*Poa remota*, nær trua art) og insektet Eutomostethus punctatus (sårbar art). Ved Ilabekken langs Ila fengsel og ned til der bekken går i samtløp med Øverlandselva, er det registrert blærestarr (*Carex rhynchophysa*, nær trua art), alm (*Ulmus glabra*, sterkt trua art), striglekrypmose (*Hygroamblystegium fluviatile*, nær trua art), ask (*Framxinus excelsior*, sterkt trua art), tyrihjelmskjold (*Acontium septentrionale*, livskraftig art), bjørkefink (*Fringilla montifringilla*, livskraftig art) og gulspurv (*Emberiza citrinella*, sårbar art). Tyrihjelmskjold og bjørkefink er registrerte som ansvarsarter, som innebærer at mer enn 25 % av den europeiske bestanden av disse artene lever i Norge. Det er ikke registrert arter av nasjonal forvaltningsinteresse i Ilabekken.

Registrerte naturtyper langs Ilabekken er rik sump- og kildeskog (verdikategori stor verdi), rik gransumpeskog (svært stor verdi), flomskogmark (stor verdi), gråor- og heggeskog (noe verdi) og viktig bekkedrag (stor verdi). Alle disse naturtypene ligger nedstrøms for prøvepunkt 3 (figur 3).

Planforhold

Det eksisterer ikke en reguleringsplan for området. I kommuneplanens arealdel 2022–2042 (21.06.2023) er Løvenskioldbanen inkludert riflebanene avsatt til arealformål idrettsanlegg. Hensikten med de omsøkte vollene er å sikre at skudd ikke kommer inn på en annen bane eller ut av skyteområdet. Vi vurderer at tiltaket er i samsvar med arealformålet i kommuneplanen.

Statsforvalterens vurdering

Sammenheng med forurensningssituasjonen på hele baneanlegget

Tiltaksområdet som er gjenstand for vurdering i denne saken, utgjør bare en liten del av hele baneanlegget som omtales som Løvenskioldbanen. Hele baneanlegget (som består av rifle-, pistol-, kortholds- og leirduebaner) er svært forurenset etter over sju tiår med skyteaktivitet. Vi har en annen pågående sak der vi vurderer hvilke tiltak som bør gjennomføres for at spredningen av forurensninger fra skyteanlegget som helhet blir redusert til et akseptabelt nivå. Aktuelle tiltak i den sammenheng kan blant annet være opprydding, ytterligere rensetiltak og regulering av skyteaktiviteten, for eksempel i form av utforming av målområder og systemer for oppsamling av ammunisjon.

Til nå har vår oppfølging av anlegget hovedsakelig vært rettet mot leirduebanen. Det er likevel ikke utelukket at vi vil følge opp flere deler av eller hele baneanlegget samlet. Ettersom oppfølgingen av leirduebanen ikke er avklart, mener vi at det ikke er hensiktsmessig med separat oppfølging av og eventuelle tiltak på enkelte delområder av baneanlegget, inklusive de berørte riflebanene, i forbindelse med behandlingen av denne søknaden.

De omsøkte tiltakene involverer ikke oppryddingstiltak, og vi pålegger ikke opprydding av forurenset grunn i forbindelse med gjennomføring av tiltakene. Siden det her bare er snakk om tilførsel av ikke-forurensede masser, vurderer vi at de omsøkte tiltakene ikke vil hindre eller begrense muligheten for en eventuell opprydding eller andre nødvendige tiltak seinere.

Vurdering av forurensningsfaren

Utslipp til vann

Ved tiltak i forurenset grunn er det generelt en risiko for mobilisering og spredning av forurensninger som ligger i massene. I dette tilfellet skal i utgangspunktet ingen forurensete masser graves i eller flyttes på. Vi anser dette som det viktigste tiltaket for å hindre spredning av forurensninger ved gjennomføring av tiltak og for perioden etterpå.

Tiltaksplanen legger opp til at det eksisterende dekkelaget på voll 2a ikke skal punkteres under gravearbeidene, og vi stiller vilkår om at vollen skal tettes på en slik måte at forurensningen i vollen ikke spres (vilkår 3.2). Vi åpner imidlertid for at forurensete masser kan mellomlagres midlertidig innenfor tiltaksområdet, under forutsetning av at dette gjøres på en måte som sikrer at forurensninger ikke spres (vilkår 3.1). Begrunnelsen for å tillate denne mellomlagringen er for å gi dere en viss fleksibilitet for gjennomføringen. Vi forutsetter samtidig at dette skjer innenfor rammene av at forurensning uansett ikke skal spres. Forurensete masser skal ikke fjernes fra vollene.

Spredning til llabekken

Overflateavrenninga fra skytebanene går til llabekken. Spredningsanalysen som er gjennomført av Asplan Viak for voll 2a, indikerer at det ikke vil være uakseptabel risiko for spredning av bly og benzo[a]pyren til llabekken slik vollen er utformet i dag, men det er en fare for utlekking av antimon. Asplan Viak anbefaler supplerende tildekking av vollen i sin tiltaksplan. Det er eventuell inntrengning av nedbør i massene i voll 2a som kan føre til spredning av forurensningene, og vi setter derfor vilkår om at vollen skal tettes ytterligere på en måte som sikrer at vann ikke skal kunne lekke inn i de forurensete massene (vilkår 3.2). Vollen er ment som sikkerhetsvoll (ikke kulefangervoll), og vil derfor være lite utsatt for skudd, som ellers ville kunnet føre til punktering av tettlaget eller bidra til støvflukt.

Vi vurderer, i likhet med Asplan Viak, at etableringa av voll 2b og voll 3 ikke vil føre til noen økt risiko for spredning av eksisterende forurensning, så lenge det ikke graves i eksisterende masser. Asplan Viak skriver i tiltaksplanen at de nye vollene i perioder med frost eller mye nedbør vil kunne medføre konsentrert avrenning og eventuelt lokal erosjon, noe som kan gi økt spredning av forurensninger. De foreslår å motvirke dette ved å legge på et lag med grus rundt vollene for å hindre konsentrert avrenning og erosjon, og dermed sikre lokal infiltrasjon i bakken. Vi stiller vilkår om å iverksette tiltak for å hindre erosjon og spredning av forurensninger ved slike hendelser (vilkår 3.5), uten å spesifisere hvilken løsning som er best egnet til dette.

Spredning til grunnvann

Uttalelsene fra KConsult og Michelet tar blant annet opp at tilførsel av så store mengder av masser kan føre til setninger i grunnen, som videre kan føre til at forurensninger kan lekke ned i grunnvannet. Da grunnvannsstrømmen i området etter sigende⁸ er fra vest mot øst, altså fra riflebanene mot Skytterkollen (gbnr. 32/49), vil en eventuell spredning av forurensninger til grunnvann kunne få konsekvenser for drikkevannskvaliteten til denne eiendommen. Asplan Viak omtaler ikke mulige setninger i grunnen eksplisitt i sin tiltaksplan eller i det ettersendte notatet, og vi kjenner derfor ikke til om spredning grunnet setninger er vurdert spesifikt.

---

⁸ Ifølge uttalelse fra Michelet 11.07.2024 om at Sweco har beskrevet dette i en rapport fra 2014.

Vi tar utgangspunkt i Asplan Viak sine vurderinger om at de planlagte tiltakene ikke vil medføre noen risiko for spredning til grunnvann. Vi har likevel satt vilkår om at dere må iverksette tiltak som sørger for at tilsiget til grunnvann ikke øker dersom eksisterende avrenningsveier for overvann hindres (vilkår 3.5). Dette vilkåret skal ivareta at de omsøkte tiltakene ikke vil forringe tilstanden i grunnvannet. For ordens skyld vil vi nevne at Asplan Viak sin uttalelse om at det er «økt risiko for forurensning av grunnvann ved tiltaksgjennomføring», som Michelet refererer til i flere av sine uttalelser, dreier seg om oppryddingstiltak på leirduebanen, og ikke oppføringa av voller på riflebanene. Vi mener derfor at dette utsagnet ikke er relevant i denne saken.

For å møte bekymringene fra naboene og for å øke kunnskapen om virkningene av tiltaket, stiller vi likevel krav om overvåking av enkelte parametere i grunnvannsbrønnen til naboen på gbnr. 32/49 (vilkår 5). Dette skal fange opp eventuelle endringer i konsentrasjoner av relevante stoffer i grunnvannet som kan skyldes tiltakene på riflebanene. Som et minimum krever vi overvåking av de stoffgruppene som er påvist i voll 2a (tungmetaller, antimon, mineralolje, BTEX og PAH-er).

Dersom innholdet i denne grunnvannsbrønnen overskrider grenseverdiene som er oppgitt i drikkevannsforskriften, skal dere sørge for å levere drikkevann til husholdningen på gbnr. 32/49 som er helsemessig trygt, klart og uten fremtredende lukt, smak og farge og som overholder grenseverdiene i vedlegg 1 til drikkevannsforskriften. Det er Mattilsynet, og ikke vi, som er myndighet etter drikkevannsforskriften, men vi har med dette gjort gjeldende grenseverdiene i drikkevannsforskriften i vår oppfølging etter forurensningsloven.

Dere skal vurdere resultatene fra overvåkinga, og årlig rapportere resultater og vurderingene av disse til oss. Overvåkinga skal gjennomføres så lenge vi anser det som nødvendig, og rapporteringa kan med fordel inkluderes i årsrapporten for overvåking av rensedammer og resipienter ved Løvenskioldbanen (jf. våre pålegg datert 09.12.2019 og 30.01.2020).

I vilkår 5 stiller vi også krav om at dere skal vurdere om det er behov for å etablere observasjonsbrønner for å overvåke eventuell spredning av forurensninger til grunnvannet fra tiltaksområdet, og ved behov etablere slike.

Konklusjon om forurensningsfaren til vann

Med de vilkårene vi har satt, mener vi at faren for forurensning til overflatevann og grunnvann som følge av tiltaket er liten.

Utslipp til luft – støv og lukt

Tiltaket skal ikke medføre støv og luktulempere av betydning for naboene, og vi setter derfor ikke krav om støv- og luktreduserende tiltak.

Vurdering av prinsippene i naturmangfoldloven og kravene i vannforskriften

Prinsipper i vannforskriften

Med de vilkårene vi har stilt til gjennomføringa av tiltakene, vurderer vi at det ikke er en vesentlig risiko for at miljøtilstanden i vannforekomstene vil forringes av disse tiltakene, eller at tiltakene vil gjøre det vanskeligere å oppnå miljømålene i vannforekomsten.

Naturmangfoldloven

Vi vurderer at naturmangfoldet i dette tilfellet kan berøres av tiltaket enten ved at fremmede arter spres ved tildekking og vedlikehold av vollene, eller ved at tiltakene fører til økt avrenning av forurensninger til llabekken og påvirker økosystemet som er knytta til bekken negativt.

Vi har stilt vilkår om at dere skal unngå spredning av fremmede arter under arbeidene med vollene, og om at dere må legge til rette for naturlig vegetering (vilkår 3.6). I avsnittene over har vi vist at faren for forurensning til vann er liten når vilkårene for gjennomføringa av tiltakene blir fulgt. Tiltaket vil følgelig ikke medføre forurensninger som kan påvirke naturmangfoldet. Vi legger derfor til grunn at det ikke er nødvendig å foreta vurderinger etter naturmangfoldloven §§ 9-12.

Vi legger til grunn at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om naturmangfoldet og effektene av tiltaket, jf. naturmangfoldloven § 8. Førre-var-prinsippet i naturmangfoldloven § 9 tillegges derfor liten vekt i denne saken.

Statsforvalteren mener at prinsippene for offentlig beslutningstaking i naturmangfoldloven §§ 8-12 er oppfylt.

Samfunnsmessige hensyn

Hensikten med å etablere (voll 2a og b) og vedlikeholde (voll 3) de tre vollene på riflebanene er å øke sikkerheten for brukerne av banene og friluftsområdene rundt, og å kunne øke fleksibiliteten på riflebanene slik at flere baner kan brukes samtidig. Banene brukes til trening og konkurranser for idrettsutøvere og som øvingsbaner for jegere som trenger skuddtrening. Gjennomføring av de omsøkte tiltakene på vollene kommer dermed både turfolk, idrettsutøvere og jegere til gode.

Konklusjon

Avrenning av forurensninger fra skytebanene og områdene rundt har uten tvil svært negativ effekt på sedimenter og vannkvalitet i bekkene nedstrøms for Løvenskioldbanen. I behandlinga av denne søknaden har vi vurdert effektene av de omsøkte tiltakene isolert fra det større sakskomplekset med forurensning fra Løvenskioldbanen, som vi behandler som en selvstendig sak.

Med de kravene som er stilt i denne tillatelsen, vurderer Statsforvalteren at tiltaket vil skje innenfor rammer som samlet sett er miljømessig forsvarlige.

Statsforvalteren har konkludert med at de omsøkte tiltakene på riflebanene er akseptable sett i lys av forurensningslovens formål og retningslinjer i §§ 1 og 2. Etter en samlet vurdering av de forurensningsmessige ulempe ved tiltakene sammenholdt med fordeler og ulemper tiltakene for øvrig vil medføre, gir vi tillatelse til å anlegge, vedlikeholde og tette tre voller på Løvenskiold riflebaner på nærmere fastsatte vilkår.

Gebyr

Vi viser til varselet om gebyr i brev av 12.02.2025. Vi varslet sats 6, som i år utgjør kr 45 600,-. Vi vurderer at gebyret i denne saken bør følge sats 6.

Ressursbruk knyttet til saksbehandlingen er lagt til grunn ved fastsettelse av gebyrsats. Herunder hører gjennomgang av søknaden med vedlegg, korrespondanse med søker, gjennomgang av uttalelser og tidligere innsendte rapporter, samt endelig ferdigstilling av tillatelsen. Innsats fra andre fagpersoner hos Statsforvalteren inngår også.

Miljødirektoratet vil ettersende faktura.

Vedtak om tillatelse og gebyr

Statsforvalteren gir Norges sportsskytterforbund tillatelse til å anlegge, vedlikeholde og tette tre voller på Løvenskiold riflebaner på Løvenskioldbanen i Bærum kommune.

Tillatelsen med vilkår ligger vedlagt.

Tillatelsen er gitt etter forurensningsloven § 11. Det er satt vilkår i tillatelsen med hjemmel i forurensningsloven § 16.

Norges sportsskytterforbund skal betale et gebyr for Statsforvalterens saksbehandling. Gebyret fastsettes til 45 600 kroner. Vedtaket om gebyr er gjort etter forurensningsforskriften §§ 39-4 jf. 39-3.

Frister

- Innen tre måneder etter tiltakene er gjennomført skal Norges sportsskytterforbund ha sendt oss sluttrapport for tiltakene. Se også punkt 6 i tillatelsen.
- Innen 01.02 hvert år skal Norges sportsskytterforbund ha sendt oss resultater fra overvåking i grunnvann. Se også punkt 5 i tillatelsen.

Klageadgang

Norges sportsskytterforbund og andre med rettslig klageinteresse kan klage på vedtaket, inkludert gebyrsatsen. En eventuell klage bør inneholde en begrunnelse og hvilke endringer som ønskes. I tillegg skal andre opplysninger som kan ha betydning for saken, komme fram.

Klagefristen er 3 uker fra dette brevet ble mottatt. En eventuell klage skal sendes til Statsforvalteren.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket utsettes. Statsforvalteren eller Miljødirektoratet kan etter anmodning eller av eget tiltak beslutte at vedtaket ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Avgjørelsen av spørsmålet om gjennomføring kan ikke påklages. Ved klage på valg av gebyrsats skal tilsendt faktura betales til fristen. Miljødirektoratet vil refundere eventuelt overskytende beløp dersom klagen imøtekommes.

Underretning om vedtaket

Berørte i saken, jf. forurensningsforskriften § 36-7 og andre som sendt inn høringsuttalelse, anses som underrettet ved en kopi av dette vedtaket. Grunneierne som delegeringa angår og kommunen er også kopimottakere av vedtaket.

Med hilsen

Kari Skogen
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Torunn Slettemark Hovden
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

1 Tillatelse med vilkår

Kopi til:

BÆRUM KOMMUNE	Postboks 700	1304	SANDVIKA
Fredrik Sigurd Michelet	Dælimosen 123	1359	Eiksmarka
Carl Otto Løvenskiold	Lommedalsveien 174	1353	Bærums Verk
SKYDESELSKABET SKARPSKYTTEN	c/o Jarle Gården Kalderaveien 7	1359	EIKSMARKA
ØSTRE BÆRUM SKYTTERLAG	Postboks 21	1332	ØSTERÅS
KConsult v/Knut Søråas			
NSF LØVENSKIOLDBANEN AS	Dælimosen 124	1359	EIKSMARKA

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven

Tillatelsen er gitt i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr. 6, § 11 jf. § 16. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger fremkommet i søknad og under saksbehandlingen. Vilkårene framgår på side 3 til og med side 7.

Hvis den driftsansvarlige¹ ønsker å foreta endringer i driften, råvarer eller innsatsstoffer som kan ha betydning for forurensningen fra virksomheten, og som ikke er i samsvar med det som ble lagt til grunn da tillatelsen ble gitt eller sist endret, må den driftsansvarlige i god tid på forhånd søke om endring av tillatelsen.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen 4 år etter at tillatelsen er trådt i kraft, skal den driftsansvarlige sende en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at forurensningsmyndigheten kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Nøkkeldata

Driftsansvarlig	Norges Sportsskytterforbund
Postadresse	Postboks 5000, 0840 Oslo
Org. nummer	946 168 114
Næringskode og bransje	93.120 Idrettslag og -klubber
Kategori for virksomheten ² / Type virksomhet	Skytebane
Beliggenhet/gateadresse	Dælimosen 57, 1359 Eiksmarka
Kommune og fylke	Bærum, Akershus
Lokalisering av virksomheten	UTM sone 33, øst: 253129, nord: 6655556

Forurensningsmyndighetens referanser

Tillatelsesnummer: 2025.0303.T		Anleggsnummer: 3201.0264.01	
Tillatelse første gang gitt: 04.04.2025	Tillatelse sist revidert i medhold av fl § 18 tredje ledd: -	Tillatelse sist endret: -	
Kari Skogen seksjonssjef		Torunn Slettemark Hovden rådgiver	

¹ I dette dokumentet menes:

virksomhet: den forurensende aktiviteten på en bestemt lokalitet

driftsansvarlig: den fysiske eller juridiske person som driver eller kontrollerer driften av virksomheten

² Jf. forskrift om begrenning av forurensning (forurensningsforskriften) kapittel 36 om behandling av tillatelser etter forurensningsloven

Endringslogg

Endringsnummer	Endringer av	Punkt og beskrivelse av endring
00	04.04.2025	Tillatelse gitt

1 Tillatelsens ramme

Tillatelsen gjelder utslipp fra anleggsfasen ved tiltak på tre voller på riflebanene på Løvenskioldbanen i Bærum kommune. De tre vollene og tiltakene vi gir tillatelse til, er:

- Voll 2a: topptetting av voll
- Voll 2b: etablering av voll
- Voll 3: vedlikehold av voll

2 Generelle vilkår

2.1 Utslippsbegrensninger

Denne tillatelsen regulerer ikke utslipp av enkeltkomponenter med spesifikke vilkår.

Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert, er omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp er kommet fram i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble fattet.

2.2 Plikt til å redusere forurensning

Den driftsansvarlige skal redusere utslippene fra virksomheten så langt det er mulig uten urimelige kostnader. Plikten omfatter også å redusere utslipp av komponenter det ikke uttrykkelig er satt grenser for i tillatelsen etter forurensningsloven.

2.3 Plikt til forebyggende vedlikehold

Den driftsansvarlige skal sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning. System og rutiner for vedlikehold skal kunne dokumenteres.

2.4 Internkontroll og kompetanse

Den driftsansvarlige plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til internkontrollforskriften. Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at den driftsansvarlige overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Den driftsansvarlige plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Den driftsansvarlige plikter til enhver tid å ha oversikt over alle forhold som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold.

Den driftsansvarlige skal til enhver tid ha tilstrekkelig kompetanse til stede på anlegget til å kunne vurdere virksomhetens miljørisiko og gjennomføre tiltak for å sikre at den driftsansvarlige driver i henhold til tillatelsen og øvrig regelverk.

2.5 Tiltaksplicht ved økt forurensningsfare

Dersom det oppstår fare for økt forurensning, plikter den driftsansvarlige så langt det er mulig uten urimelige kostnader å iverksette nødvendige tiltak for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, inkludert å redusere eller innstille driften.

Den driftsansvarlige skal så snart som mulig informere forurensningsmyndigheten om forhold som kan føre til vesentlig økt forurensning eller forurensningsfare.

3 Tiltaksgjennomføring

Tiltakene skal gjennomføres i tråd med rammetillatelsen fra Bærum kommune datert 19.01.2025 og tilhørende situasjonsplan, landskapsplan og snitt, tiltaksplanen pkt. 6.4, 6.5 og 6.6 utarbeidet av Asplan Viak datert 24.05.2024 og vilkårene i denne tillatelsen. Der det er motstrid mellom krav i tiltaksplanen og vilkår i denne tillatelsen, er det vilkårene i denne tillatelsen som gjelder.

Etter tiltakene på voll 2a, 2b og 3 er gjennomført, kan vedlikehold som ikke medfører en vesentlig fare for forurensning foretas fortløpende.

3.1 Masser

Forurensede masser skal ikke fjernes fra vollene. Eventuell mellomlagring av forurensede masser fra tiltaksområdet skal foregå innenfor tiltaksområdet, og på en slik måte at forurensningen ikke spres.

Det er kun ikke-forurensede jord- og steinmasser³ som kan brukes til etablering, vedlikehold og topptetting av de tre vollene. Til tetting av voll 2a kan også fiberduk brukes dersom fagkyndig, uavhengig tredjepart anbefaler dette.

Det tillates ikke bruk av jord- og steinmasser som danner syre eller andre stoffer som kan medføre forurensning i kontakt med vann og/eller luft.

3.2 Tetting av voll 2a

Voll 2a skal tettes på en måte som sikrer følgende:

- Vann skal ikke lekke inn i massene som ligger der i dag
- Forurensningen i vollen skal ikke spres
- Vollen skal være geoteknisk stabil
- Vollen skal være motstandsdyktig mot erosjon

3.3 Etablering av voll 2b

Voll 2b skal etableres på en måte som sikrer følgende:

---

³ Med «ikke-forurensede jord- og steinmasser» menes masser der konsentrasjonen av helse- eller miljøfarlige stoffer ikke overstiger fastsatte normverdier for forurenset grunn i forurensningsforskriften kapittel 2, vedlegg 1.

- Vollen skal være geoteknisk stabil
- Vollen skal være motstandsdyktig mot erosjon

3.4 Vedlikehold av voll 3

Voll 3 skal vedlikeholdes på en måte som sikrer følgende:

- Vollen skal være geoteknisk stabil
- Vollen skal være motstandsdyktig mot erosjon

3.5 Håndtering av vann og tiltak mot spredning

Dersom det viser seg at vollene hindrer eksisterende avrenningsveier for overvann, skal driftsansvarlig iverksette tiltak som sørger for at opprinnelige avrenningsveier likevel opprettholdes og at tilsiget til grunnvann ikke øker.

Det skal også gjennomføres nødvendige tiltak for å hindre erosjon og spredning av forurensninger fra de nye vollene, blant annet ved kraftig nedbør, frost, vind eller andre situasjoner som kan føre til erosjon og spredning.

3.6 Vegetering av voller

Vegetasjonen på de nye vollene skal etableres med gress, lyng og lignende vegetasjon uten trær. Det skal primært legges til rette for naturlig vegetering av de nye vollene. Tilsåing eller beplantning skal bare gjennomføres dersom det er nødvendig for bruken av området eller for å hindre at tildekkingsmassene eroderer eller at forurensning spres. Vekstlaget skal ikke ødelegge dreneringslag eller underliggende tettlag.

Den driftsansvarlige skal unngå spredning av fremmede arter ved gjennomføring av tiltak.

3.7 Kvalifikasjoner

Tiltakene på voll 2a, 2b og 3 skal prosjekteres av uavhengig fagekspertise innenfor de fagområdene som er involvert. Tilsvarende fagekspertise skal også delta i gjennomføringen og eventuell oppfølging av tiltaket.

4 Kontroll og beredskap

Den driftsansvarlige plikter i henhold til internkontrollforskriften å ha et internkontrollsystem som skal sikre at kravene i denne tillatelse og gjeldende forskrifter overholdes. Den driftsansvarlige skal i tillegg kontrollere at tiltaket følger tiltaksplanen fra Asplan Viak (2024).

Den driftsansvarlige skal sørge for å ha en nødvendig beredskap for å hindre, oppdage, stanse, fjerne og begrense virkningen av akutt forurensning for all virksomhet, jf. forurensningsloven § 40. Beredskapen skal stå i et rimelig forhold til sannsynligheten for akutt forurensning og omfanget av skadene og ulempene som kan inntreffe.

Beredskapsplikten inkluderer også utstyr og kompetanse til å fjerne og begrense virkningen av forurensningen. Dette skal også omfatte HMS-området og det skal lages en plan for å hindre at uønskede hendelser oppstår med forslag til avbøtende tiltak.

Ved akutt forurensning eller fare for akutt forurensning som følge av virksomheten, skal den ansvarlige straks varsle brannvesenet i.h.t. forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning.

Tiltakene skal følges opp i felt av en miljøkyndig person.

Eventuelle uønskede hendelser knyttet til fare for forurensning skal rapporteres til Statsforvalteren snarest mulig.

5 Miljøovervåking

Driftsansvarlig plikter å følge opp vesentlige endringer som eventuelt oppdages i den ordinære overvåkinga av Ilabekken, jf. våre pålegg datert 09.12.2019 og 30.01.2020.

Driftsansvarlig skal også ta prøver av grunnvannsbrønnen på gbnr. 32/49 før, under og etter tiltakene er gjennomført. Prøvetaking etter tiltaksgjennomføring skal skje én gang i måneden så lenge vi anser det som nødvendig. Vannet i grunnvannsbrønnen skal minimum analyseres for tungmetaller, antimon, mineralolje, BTEX og PAH-er. Ved mistanke om andre stoffer skal disse også inngå i overvåkinga. Resultatene skal vurderes opp mot grenseverdiene i vedlegg 1 i drikkevannsforskriften⁴. Resultater fra overvåkinga og ei vurdering av disse skal rapporteres årlig til oss innen 1. februar.

Ved overskridelser av grenseverdier i drikkevannsforskriften, skal driftsansvarlig sørge for drikkevann som er helsemessig trygt, klart og uten fremtredende lukt, smak og farge og som overholder grenseverdiene i vedlegg 1 til drikkevannsforskriften, til husholdningen på gbnr. 32/49.

Driftsansvarlig skal også vurdere om det er behov for å etablere observasjonsbrønner for å overvåke eventuell spredning av forurensninger til grunnvannet fra tiltaksområdet. Dersom vurderingene angir et behov for å overvåke grunnvannet nedstrøms tiltaksområdet utover den eksisterende brønnen hos nabo, plikter driftsansvarlig å etablere slike observasjonsbrønner i grunnvannet i tråd med denne vurderingen.

6 Rapportering

Når tiltakene er gjennomført, skal en sluttrapport sendes til Statsforvalteren. Sluttrapporten skal inneholde:

---

⁴ Forskrift om vannforsyning og drikkevann. Mattilsynet er fagmyndighet for drikkevann og følger eventuelle brudd på drikkevannsforskriften. Statsforvalteren har sett hen til grenseverdiene i drikkevannsforskriften og gjort dem gjeldende for vår oppfølging etter forurensningsloven.

- opplysninger om mengde og type masser og ev. materialer som er brukt i voll 2a, 2b og 3
- dokumentasjon på at massene som er brukt ikke er forurensede
- bildedokumentasjon av vollene før og etter tiltakene er gjennomført
- tegninger som viser utførte tiltak som bygget i aktuelle plan og profiler
- foreløpige prøveresultater fra overvåkinga av grunnvannsbrønnen på gbnr. 32/49
- ei vurdering av om tiltakene har påvirket forurensningssituasjonen i grunnvannet og i llabekken
- en beskrivelse og vurdering av eventuelle avvik fra tiltaksplan eller vilkår i denne tillatelsen

Sluttrapporten skal sendes senest 3 måneder etter tiltakene er gjennomført.